

Sygn. akt IV Ua 51/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2015r.

Sąd Okręgowy w Elblągu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Alicja Romanowska

Sędziowie: SO Grażyna Borzestowska (spr.)

SO Renata Żywicka

Protokolant : st. sekr. sądowy Łukasz Szramke

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2015r. w Elblągu

na rozprawie sprawy z odwołania T. B.

od decyzji Wojewódzkiego Zespołu (...)

z dnia 05/03/2015r., nr (...)

o ustalenie stopnia niepełnosprawności.

na skutek apelacji wniesionej przez skarżącą

od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia **27 sierpnia 2015r.**, sygn. akt **IV U 262/15**

oddala apelację.

SSO Grażyna Borzestowska (spr.)	SSO Alicja Romanowska	SSO Renata Żywicka
---------------------------------	-----------------------	--------------------

Sygn. akt IV Ua 51/15

UZASADNIENIE

Skarżąca T. B. wniosła do Sądu Rejonowego w Elblągu odwołanie od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu (...) w E. z dnia 5 marca 2015 r. nr (...), mocą którego utrzymano w mocy orzeczenie (...) (...)i w D. z dnia 26 stycznia 2015 r. zaliczające skarżącą do lekkiego stopnia niepełnosprawności na okres od dnia 8 stycznia 2015 r. do dnia 31 stycznia 2019 r..

W uzasadnieniu wskazała, że jej choroba nie cofa się tylko postępuje.

W odpowiedzi na odwołanie Wojewódzki Zespół (...) wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że rozpoznając odwołanie uznał, że nie istnieją podstawy do zaliczenia skarżącej do wyższego niż lekki stopnia niepełnosprawności. W jego ocenie skarżąca ma nadal naruszoną sprawność organizmu powodującą w istotny sposób obniżenie zdolności

do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osobowa o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością fizyczną i psychiczną oraz ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub pomoce techniczne. To wszystko kwalifikuje ją do lekkiego stopnia niepełnosprawności w rozumieniu art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.). Zespół wskazał też, że stopień niepełnosprawności orzeczono na podstawie załączonej dokumentacji medycznej oraz przeprowadzonego badania przez lekarza – przewodniczącego składu orzekającego, uwzględniając wszystkie przesłanki, które bierze się pod uwagę przy orzekaniu o stopniu niepełnosprawności zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. nr 139 poz. 1328).

Wyrokiem z dnia 27 sierpnia 2015r. Sąd Rejonowy w Elblągu oddalił odwołanie.

Rozstrzygnięcie swoje Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach i rozważaniach.

Skarżąca T. B. orzeczeniem (...) (...)i w D. z dnia 5 grudnia 2012 r. zaliczona została do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na okres do dnia 31 grudnia 2014 r. Następnie orzeczeniem (...) (...)i w D. z dnia 26 stycznia 2015 r. została zaliczona do lekkiego stopnia niepełnosprawności. Zaskarżonym orzeczeniem pozwany utrzymał w mocy orzeczenie (...) (...)i.

Skarżąca jest osobą z naruszoną sprawnością organizmu, powodującą w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne. Jej schorzenia w postaci przebytego, wygojonego złamania szyjki lewej kości udowej z przykurczem stawu biodrowego nie powodują u niej umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Sąd Rejonowy dokonując swych ustaleń faktycznych opierał się przede wszystkim na opiniach biegłego sądowego oraz dokumentacji medycznej skarżącej dołączonej do akt sprawy. Sąd dał wiarę opiniom biegłego. Opinie te sporządzone zostały przez osobę posiadającą profesjonalną wiedzę z przedmiotu, w ramach którego została zlecona, nadto wydane zostały zgodnie z aktualnymi zasadami nauki i doświadczenia w powyższym zakresie. Są one ponadto logiczne i spójne wewnętrznie i odnoszą się do materiału dokumentalnego zawartego w aktach sprawy.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z treścią przepisu art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.) do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej, albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Jest to definicja ustawowa stanowiąca źródło oceny stanu zdrowia skarżącego w świetle oceny stopnia jego niepełnosprawności. Jak widać podstawową przesłanką jest niezdolność do pracy, albo zdolność do jej świadczenia jedynie w zakładach pracy chronionej.

Z kolei pojęcie lekkiego stopnia niepełnosprawności – zdefiniowane w przepisie art. 4 ust. 3 wspomnianej wyżej ustawy - odwołuje się do naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Sąd Rejonowy podniósł, że biegły w sposób wyczerpujący uzasadnił swoje stanowisko zarówno w opinii głównej, jak i uzupełniającej, szczegółowo opisując skąd wywodzi się jego ocena. Wnioski, które przedstawił były logiczne i kompleksowe. W tej sytuacji Sąd Rejonowy w pełni oparł się na ich ustaleniach w swym rozstrzygnięciu. Ze sporządzonych opinii wyraźnie wynika, że w zakresie żadnych z ujawnionych schorzeń nie występują ograniczenia, które spełniałyby przesłanki do zaliczenia skarżącej do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, na moment

wydawania zaskarżonego orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu (...) w E., czy też na moment wydawania wyroku w niniejszej sprawie. Schorzenia te nie przekraczają lekkiego stopnia niepełnosprawności. Sąd Rejonowy w pełni podzielił ocenę zaprezentowaną przez biegłego. Podkreślił również, że żadna ze stron postępowania nie zgłosiła zastrzeżeń do treści opinii uzupełniającej biegłego sądowego.

Sąd Rejonowy wskazał, że ewentualne niezadowolenie strony z opinii biegłych nie uzasadnia dyskwalifikacji tej opinii, a tym bardziej powołania nowego ich zespołu. Powyższe nie stanowi też przyczyny wezwania biegłego na rozprawę w celu złożenia opinii ustnej uzupełniającej. Nie można przyjąć, że Sąd jest zobowiązany dopuścić dowód z opinii kolejnych biegłych, czy też instytutu w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest dla strony niekorzystna. W świetle art. 286 k.p.c. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub opinii instytutu, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wtedy gdy złożona opinia zawiera istotne braki, względnie nie wyjaśnia istotnych okoliczności. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 r. II CR 817/73, Lex nr 7404, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1974 r. II CR 562/74 Lex 7607, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 września 1998 r., II UKN 220/98 OSNAP 1999/18/597). Sąd Rejonowy w pełni te poglądy podzielił, uznając, że w niniejszej sprawie istotne dla sprawy okoliczności zostały wyjaśnione na podstawie opinii pisemnych wymienionych wyżej biegłych.

Uwzględniając powyższe okoliczności Sąd Rejonowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła skarżąca żądając jego uchylecia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokowi zarzuciła bezkrytyczne przyjęcie za dowód opinii biegłego sądowego R. P..

W uzasadnieniu apelacji wskazała, że biegły sądowy po przeprowadzeniu badania podtrzymał decyzję (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w D., który zaliczył skarżącą do lekkiego stopnia niepełnosprawności. Wniosła do tej opinii zastrzeżenia, ale biegły pozostał przy swoich ustaleniach. Biegły stwierdził, że istnieją u niej ograniczenia do wykonywania pracy, nie ma jednak ograniczeń funkcji narządu ruchu w stopniu powodującym zdolność do pracy jedynie w warunkach chronionych. Takie ustalenia, biorąc pod uwagę zastrzeżenia skarżącej, czyniły w jej ocenie potrzebę przesłuchania biegłego w toku rozprawy lub powołanie innego biegłego, który byłby w sposób całościowy zbadał stan jej zdrowia.

Z tych też względów, zdaniem skarżącej, apelacja jest zasadna.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Apelacja skarżącej nie zawierała zarzutów mogących skutkować zmianą zaskarżonego wyroku i jako nieuzasadniona nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy oceniając jako prawidłowe ustalenia faktyczne i rozważania prawne dokonane przez Sąd Rejonowy uznał je za własne, co oznacza, iż zbędnym jest ich szczegółowe powtarzanie w uzasadnieniu wyroku Sądu odwoławczego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998r., sygn. akt I PKN 339/98, OSNAPiUS z 1999r. z.24, poz. 776).

Kwestią sporną wymagającą rozstrzygnięcia w niniejszym postępowaniu było ustalenie czy skarżąca jest osobą o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Istota apelacji sprowadzała się zaś do kwestionowania ustaleń, na których Sąd I instancji oparł swoje rozstrzygnięcie.

Zdaniem Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy dokonał prawidłowego ustalenia stanu faktycznego w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikającej z art. 233 k.p.c.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny wydanej w sprawie opinii przez biegłego ortopedę. Wskazać należy, iż kryteria mające w takim przypadku zastosowanie sformułował Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 7.11.2000r. I CKN 1170/98 OSNC 2001/4/64 wyjaśniając, iż opinia biegłego podlega ocenie na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki, wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków. Sąd Rejonowy w niczym nie uchybił powyższym wytycznym, bowiem wydaną w sprawie opinię zweryfikował zgodnie z powyższymi kryteriami.

Zauważyć należy, że elementami każdej prawidłowo sporządzonej opinii są: sprawozdanie z dokonanych czynności i spostrzeżeń, odpowiedzi na postawione biegłemu pytania, udzielone w sposób kategoriyczny i jego wnioski oraz uzasadnienie. Opinia powinna być wyczerpująca, a zatem odnosić się do wszystkich kwestii zawartych w tezie dowodowej postanowienia sądu. Nadto powinna zawierać uzasadnienie sformułowane w sposób przystępny i zrozumiały także dla osób nieposiadających wiadomości specjalnych.

Wskazać należy, że biegły ortopeda wydał opinię po przeprowadzeniu badania skarżącej, po zapoznaniu się i analizie dokumentacji medycznej. Opinia biegłego ortopedy odpowiada wymogom stawianym przez art. 285 § 1 kpc, albowiem została uzasadniona w sposób przystępny i jest zrozumiała dla osób niedysponujących wiedzą medyczną. Wnioski swoje biegły ortopeda sformułował jasno, czytelnie i są one stanowcze. W związku z powyższym Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do podważenia oceny tego dowodu dokonanej przez Sąd Rejonowy, co do faktu, że skarżąca jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim. Zdaniem Sądu Okręgowego jest ona przekonująca, wydana po zebraniu od skarżącej wywiadu, zbadaniu skarżącej oraz, na co należy jeszcze raz zwrócić uwagę, po zapoznaniu się przez biegłego z dokumentacją dotyczącą leczenia skarżącej.

Skarżąca zarzuciła w apelacji, że z uwagi na złożone przez nią zastrzeżenia do opinii biegłego sądowego ortopedy, wystąpiła potrzeba przesłuchania biegłego na rozprawie lub powołanie innego biegłego, który w sposób całościowy zbadałby stan jej zdrowia.

Artykuł 286 kpc daje sądowi możliwość żądania, stosownie do okoliczności, ustnego wyjaśnienia przez biegłego jego opinii sporządzonej w formie pisemnej (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 17 grudnia 1999 r., II UKN 273/99, OSNAPiUS 2001, nr 8, poz. 284; wyrok SN z dnia 5 września 2001 r., II UKN 547/00, OSNAPiUS 2003, nr 11, poz. 277). W niniejszej sprawie faktycznie skarżąca złożyła zastrzeżenia do opinii biegłego ortopedy i co do tych zastrzeżeń biegły, na zlecenie Sądu, ustosunkował się szczegółowo w pisemnej opinii uzupełniającej, do której to opinii uzupełniającej skarżąca nie wniosła zastrzeżeń. Dlatego też nie było potrzeby wzywania biegłego ortopedy na rozprawę i żądania od biegłego ustnego wyjaśnienia opinii.

Od uznania sądu zależy również konieczność przedstawienia opinii przez innego biegłego (por. wyrok SN z dnia 10 lutego 2002 r., II UKN 399/99, OSNAPiUS 2001, nr 15, poz. 497). Nie można przyjąć, iż sąd zobowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym przypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony (zob. wyrok SN z dnia 15 lutego 1974 r., II CR 817/73, LEX nr 7404; wyrok SN z dnia 18 lutego 1974 r., II CR 5/74, LEX nr 7407; wyrok SN z dnia 15 listopada 2001 r., II UKN 604/00, PPIPS 2003, nr 9, poz. 67). Potrzeba powołania innego biegłego powinna zatem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczasowej złożonej opinii (por. wyrok SN z dnia 5 listopada 1974 r., I CR 562/74, LEX nr 7607; uzasadnienie wyroku SN z dnia 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNAPiUS 2000, nr 22, poz. 807; uzasadnienie wyroku SN z dnia 10 stycznia 2001 r., II CKN 639/99, LEX nr 53135). Przy czym potrzebą taką nie może być przeświadczenie strony, że dalsze opinie pozwolą na udowodnienie korzystnej dla strony tezy (por. wyrok SN z dnia 27 czerwca 2001 r., II UKN 446/00, OSNAPiUS 2003, nr 7, poz. 182).

Mając powyższe na uwadze na mocy art. 385 kpc Sąd Okręgowy apelację skarżącej oddalił.

SSO Grażyna Borzestowska SSO Alicja Romanowska SSO Renata Żywicka